

2002:40

Motion av Margareta Olofsson m.fl. (v) om stöd till unga HBT-personer (Homo, Bi och Transpersoner)

En undersökning gjord av psykologistudenten Hans Hanner, vid Stockholms universitet, visar att 37 procent av de homosexuella tjejerna och 24 procent av killarna mellan 16 och 24 år hade gjort ett eller flera självmordsförsök. Det är anmärkningsvärt höga siffror. Fler än var tredje homosexuell tjej har försökt ta livet av sig. Mer än varannan har dessutom haft självmordstankar under det senaste året. Folkhälsoinstitutet har tagit fram en studie som visar att homosexuella invandrare är utsatta för särskilda påfrestningar. För många leder öppenhet om den sexuella läggningen till en brytning med familj och släkt.

Enligt Hanners undersökning upplever de flesta homo- och bisexuella tiden runt 15 år som den mest kritiska. De har fortfarande inte kommit ut, de känner kanske inga andra homo- och bisexuella och man har fortfarande inte haft någon sexuell erfarenhet med någon av det egna könet. Dessa unga homosexuella går alltså fortfarande i grundskolan när den mest kritiska tiden inträffar. Det innebär att skolan har ett stort ansvar för att underlätta för unga homo- och bisexuella.

Ett annat problem för de unga homosexuella handlar om att komma ut och berätta för sina föräldrar om sin homosexualitet. Även här kan skolan och samhället hjälpa till och underlätta komma ut-processen.

Samhället gör mycket för de vuxna homosexuella men de unga, som ännu inte kommit ut, får inte tillräckligt med stöd och hjälp. RFSL:s informatörer som kommer ut till skolklasserna och berättar om homosexualitet är inte tillräckligt. Ytterligare insatser måste göras:

I skolan och i annan verksamhet riktad mot ungdomar måste den heterosexuella normen aktivt brytas, genom att homosexuella och transpersoner blir en naturlig och synlig del. HBT-undervisningen (HBT=Homo, Bi och Transpersoner) måste integreras i undervisningen. Det räcker inte att i sex- och samlevnadsundervisningen nämna, eller bjuda in RFSL-informatörer, som en separat del. Homosexualitet måste få samma status som heterosexualitet i undervisningen. Det är viktigt att ge förebilder

och avdramatisera HBT och det är en viktig hjälp för den enskilde att bli medveten om sina känslor och kunna identifiera dem som "homosexuella", vilket annars inte är lätt i ett samhälle där heterosexualiteten är den absoluta normen.

Familjerna behöver stöd. När föräldrar får veta att deras barn är homosexuellt, transsexuellt etc. kan de behöva hjälp och stöd för att hjälpa sitt barn. Även föräldrarna går igenom vad som är att likna vid en "komma ut"-process och i många fall saknar de all erfarenhet och kunskap. Detta stöd ska naturligtvis ske utifrån barnets perspektiv och inte föräldrarnas.

Föräldrar kan behöva informeras om det faktum att inte alla barn blir heterosexuella så att de ges möjlighet att förberedas inför möjligheten att deras barn en dag berättar för dem att det är homosexuellt. Även om föräldrarna accepterar sitt barns homosexualitet eller könsöverskridande kan det vara jobbigt för föräldrarna att de själva inte förstod detta.

Invandrare får samhällsinformation via undervisning och skriftligt. I denna information bör även HBT-information ingå. Homosexuella invandrare och/eller deras föräldrar kommer ofta från samhällen där sexualiteten osynliggörs och där homosexualitet ofta är starkt skambelagt. Därför måste insatser riktas in på att en "komma ut"-process för många innebär inte bara en brytning med familjen utan också med den egna kulturen. Detta bör tas upp med invandrarorganisationer men än viktigare är att stödja de grupper för homo-, bisexuella och transpersoner med invandrarbakgrund som finns. I arbetet med barn och ungdomar bör man försöka finna förebilder av annan etnisk bakgrund än svensk.

Viktigast är naturligtvis insatser riktade för att stödja individens "komma ut"-process och eftersom hon/han lever i ett samhälle där inte förtrycket utan snarare den totala uteslutningen av HBT är det stora problemet så måste samhället göra sitt yttersta för att kompensera detta. Om en elev som är öppet homosexuell trakasseras av sin lärare så ska hon inte behöva gå till en ideell organisation (RFSL) för att få hjälp. En lösning skulle kunna vara en diskrimineringsombudsman för skolorna. En sådan diskrimineringsombudsman skulle inte bara ägna sig åt diskriminering p.g.a. sexuell läggning utan också diskriminering p.g.a. bakgrund, sexuella trakasserier och HBT-biing. mycket väl integreras i det arbete som redan finns. Sexuell läggning glöms ofta bort i stadens politiska program och planer. I t.ex. skolplanen nämns inget om homosexualitet. Detta skulle ha kunnat passa in i stycket: "Skolan skall hjälpa eleverna att utveckla empati och respekt för andra människors lika värde. Det innebär att skolan aktivt skall arbeta mot mobbning, rasism, sexuella trakasserier och kränkande språkbruk. Skolan skall arbeta aktivt med jämställdhet mellan kvinnor och män."

HBT står för homosexuella, bisexuella och transpersoner. Trans- står varken för en sexualitet eller en identitet. Transpersoner är ett samlingsnamn för människor vars livssituation och identitet kan skilja sig radikalt från varandra: transsexuella, transvestiter, transgenderister och andra som på något sätt själva vill definiera sin könstillhörighet som någon annan än den ”fastställda”. Även transpersoner behöver stöd, speciellt i unga år.

Vi föreslår fullmäktige besluta

att ge stadsledningskontoret i uppgift att utarbeta ett program och åtgärder för att underlätta och stödja unga HBT-personer i enlighet med motionen.

Stockholm den 17 juni 2002

Margareta Olofsson Claes-Göran Jacobson Ann Mari Engel

Ann-Margarethe Livh Patricio Rodriguez Maria Hannäs

Ewa Törngren Anita Habel Ann-Marie Strömberg

Per Ohlin Majken Wennberg Stellan Hamrin